

Askerî memurlar hakkındaki 1455 sayılı kanuna 4296 sayılı kanunla eklenen muvakkat maddenin (C) fıkrasının değiştirilmesine dair kanun lâiyhası ve Millî Müdafaa ve Bütçe Encümenleri mazbataları (1/170)

T. C.

Başvekil

3 . XII . 1943

Muameleat Umum Müdürlüğü

Kararlar Müdürlüğü

Sayı : 6/4032

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Askerî memurlar hakkındaki 1455 sayılı kanuna 4296 sayılı kanunla eklenen muvakkat maddenin C fıkrasının değiştirilmesi hakkında Millî Müdafaa Vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 19 . II . 1943 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibiyle birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

Esbabı mucibe

Askerî memurlar hakkındaki 1455 sayılı kanun meriyet mevkiine girince askerî memur olup ta orduda müstahdem bulunan bu memurlar mağdur vaziyete düşmüş ve mağduriyetlerini gidermek için 3128 sayılı kanunla nasıpları dörder sene ilerletilmişti. Askerî memurların 3128 sayılı kanunla aldıkları dörder senelik nasıp ilerletilmesi işi kendilerinin mağduriyetlerini telâfi etmediği için 18 . VIII . 1942 gün ve 4296 sayılı kanunla nasıplarının ikişer sene daha ilerletilmesi kabul olunmuştur. 4296 sayılı kanunun mucip sebeplerinde 1455 sayılı kanun meriyet mevkiine girmesiyle mağdur mevkie düşmüş olan bu memurların 3128 sayılı kanunla almış oldukları dörder senelik nasıp ilerletilme mağduriyetlerinin telâfisine kâfi gelmediği de anlaşılmış ve bu suretle kendilerinin nasıplarının ikişer sene daha ilerletilmesi teklif olunmuş ve bu lâiyhaya evvelce askerî memur iken adli müşavirlik ve askerî adli hâkimlik sınıfına geçirilmiş ve 1455 sayılı kanunla bütün askerî memurlar gibi mağdur vaziyete düşmüş bulunan askerî adli hâkimlerin de askerî memurlar gibi mağduriyetlerinin telâfisi maksadiyle bu nasıp ilerletilme işinden istifade etmeleri esası kabul olunmuştur. Ancak bunlardan evvelce tahsil kıdemi almış ve o zamanki kanunlardan istifade ederek terfileri sık sık yapılmış ve 3128 sayılı kanunla aldıkları kıdemle de birer derece daha ileri gitmiş olmalarından dolayı 4296 sayılı kanun lâiyhasında 1 nei maddenin C fıkrasında birinci sınıf ve daha yukarı derecedeki askerî adli hâkimlerin de bu kideden istifade ettirilmesi esası güdülmüş ve muamele memuru iken adli müşavir ve askerî adli hâkimliğe naklettirilmiş ve miktarı üç dört kişiden ibaret olan ve aynı askerî memurlar gibi mağdur mevkie kalmış ve halen (İkinci, üçüncü) sınıf askerî adli hâkimlerin de bu nasıp ilerletilmesinden istifade ettirilmesi muvafık görülmüş ve bu hususta Adli Askerî Şûraca da tetkik olunarak tasvip edilmiştir.

1455 sayılı kanunun meriyet mevkiine girmesiyle bütün askerî memurlar gibi bu defa kıdem verilmesi arzedilen askerî hâkimler de kazanmış oldukları derecelerinin ikişer sene aşağısına düşmüşlerdir.

Hakikat hal bu merkezde iken sayısı dördü geçmeyen bu askeri adli hâkimlerin yüksek tahsil görmeleri ileri sürülerek bu iki senelik nasıp ilerletilmesinden istisna edilmeleri hak mefhu miyle kabili telif görülmemektedir.

Binaenaleyh askerî memurlara verilmiş olan iki senelik nasıp ilerletilmesinden aynı durumda bulunan ve fazla olarak yüksek tahsil görmüş olan bu askerî adli hâkimlerin mahrum edilmeme leri ve bu suretle bunların mağduriyetlerine sonuç verilmesi maksadiyle işbu kanun lâyihası ha zırlanmıştır.

Millî Müdafaa Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

M. M. Encümeni

Esas No. 1/170

Karar No. 9

23 . XII . 1943

Yüksek Reisliğe

Askerî memurlar hakkındaki 1455 sayılı ka nuna 4296 sayılı kanunla eklenen muvakkat maddenin (C) fıkrasının değiştirilmesi hakkın da Başvekâletin 3 birincikânun 1943 gün ve 6/4032 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise gön derilen ve 6 . XII . 1943 gün ve 1/170 sayı ile Encümenimize ve Bütçe Encümenine havale bu yurulan kanun lâyihası, Millî Müdafaa ve Ad liye Vekâletlerinin salâhiyetli mümessilleri hu zuriyle müzakere edildi.

Evvelce subaylıktan askerî memurluğa nak letmiş bulunanların mağduriyetlerinin telâfisi 3128 sayılı kanunla dört sene ve 4296 sayılı ka nunla da iki sene ki ceman altı sene kıdem zam mı verilmek suretiyle nasıpları ilerletilerek te min olunmuştur.

Ancak bunlardan 3128 sayılı kanunun temin ettiği dört sene kıdem zammını aldıktan sonra hukuk tahsilini ikmal ederek askerî hâkim sını fına nakletmiş bulunanlar 4296 sayılı kanunun emsallerine temin ettiği iki sene kıdemden isti fade edememiş ve emsallerine nazaran mağdur vaziyette kalmışlardır. Bunun telâfisi ve bu su retle bir adaletin yerine getirilmesi maksadiyle

4296 sayılı kanunun birinci maddesinin (C) fıkrasının değiştirilmesi hakkındaki Hükümet teklifi yerinde görülmüş ve Encümenimizce itti fakla kabul edilmiştir.

Havalesi veçhile Bütçe Encümenine gönderil mek üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

M. M. En. Rs.	M. M.	Kâtip
Sinob	Ağrı	Konya
C. K. İnceoğlu	H. Tugay	V. Bülgin
Bolu	Bursa	Bursa
Korgl. A. Alptdoğan	Gl. A. Atlı	Gl. N. Tınaz
Çankırı	Çorum	Diyarbakır
Dr. A. Arkan	E. S. Akgöl	Gl. K. Seviüktekin
Erzurum	Erzurum	Gaziantep
A. Akyürek	Gl. Z. Soydemir	Dr. M. Canbolat
Gümüşane	Hatay	İstanbul
Ş. Erdoğan	Gl. E. Durukan	Ş. A. Ögel
Kars	Kayseri	Kırklareli
Gl. H. Durudoğan	N. Toker	Korgl. K. Doğan
Kocaeli	Mardin	Muğla
Gl. M. Bakû	Dr. A. Uras	S. Güney
Siird	Tekirdağ	Tokad
B. Türkay	R. Apak	S. Çelikkol

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Esas No. 1/170

Karar No. 43

3. IV. 1944

Yüksek Reisliğe

Askerî memurlar hakkındaki 1455 sayılı kanuna 4296 sayılı kanunla eklenen muvakkat maddenin (C) fıkrasının değiştirilmesi hakkında Millî Müdafaa Vekillîğince hazırlanan ve Başvekâletin 3 birinci kânun 1943 tarih ve 6/4032 sayılı tezeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Millî Müdafaa Encümeni mazbatasıyla birlikte Encümenimize tevdi buyurulmakla Millî Müdafaa Vekillîğinin salâhiyetli memurları hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

4296 sayılı kanunla emsallerine bahşolunan ikişer sene kıdem zammından, mezkûr kanunun (C) fıkrasının hâkimleri istisna etmesi yüzünden faydalanamayan askerî muamele ve hesap memurluklarından hukuk tahsili yaparak askerî adli hâkimliğe geçmiş olanların mağduriyetlerini izale maksadiyle hazırlanan lâyiha, ıslâh ve ikmal yoluyla tasfiye edici bir hüküm ihtiva ettiğinden Encümenimizce de kabule şayan görülmüş ve ancak iltibasa mahal verebileceği mülâhaza olunan «Askerî memur» kelimeleri yerine «Hesap ve muamele memuru» kelimeleri ve halen yerine de «bu kanunun neşri tarihinde» ibaresi konulmak ve vaktiyle kıdem zammı almış olanları is-

tisna maksadiyle de «Hiç bir kıdem zammı almaksızın» ibaresi ilâve olunmak suretiyle madde yeniden kaleme alınmış ve üçüncü maddede şekle ait bir değişiklik yapılmıştır.

Umumî Heyetin tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reis V.	M. M.
Çorum	Kastamonu	Tokad
İ. Eker	T. Çoşkan	H. N. Keşmir
Kâtip		
İstanbul	Bitlis	Bolu
F. Öymen	B. Osma	Dr. Z. Ülgen
Diyarbakır	Eskişehir	Giresun
R. Bekit	Y. Abadan	M. Akkaya
Giresun	Hatay	İsparta
A. Sayar	H. Selçuk	M. M. Karaağaç
İstanbul	İzmir	Kayseri
H. Kortel	M. Birsal	F. Baysal
Kütahya	Manisa	Mardin
H. Pekcan	F. Kurdoğlu	R. Erten
Rize	Trabzon	Yozgad
T. B. Balta	M. S. Anamur	S. İçöz
	Zonguldak	
	E. Erişirgil	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Askerî memurlar hakkında 1455 sayılı kanuna 4296 sayılı kanunla eklenen muvakkat maddenin (C) fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Askerî memurlar hakkındaki 1455 sayılı kanuna ek 4296 sayılı kanunun birinci maddesinin (C) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

C) Subaylıktan askerî memurluğa naklo-lunanlarla askerî adli hâkimler bu iki senelik nasip ilerletmesinden istifade edemezler. Ancak askerî memur iken adli müşavirliğe ve hâkimliğe naklettirilip hâlen 2 ve 3 ncü sınıf derecesinde bulunan askerî adli hâkimlerin nasıpları ikişer sene ilerletilmiştir.

MADDE 2. — Bu nasip ilerletilmesinden dolayı maaş farkı verilmez.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini yürütmeğe Millî Müdafaa Vekili memurdur.

25 . I I . 1943

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Ş. Saracoğlu	A. B. Türel	A. R. Artunkal
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
H. Uran	N. Menemencioglu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	S. Day	F. Sirmen
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	S. H. Ürgüblü	Ş. R. Hatipoğlu
Mü. V.		Ti. V.
A. F. Cebesoy		C. S. Siren

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Askerî memurlar hakkındaki kanuna 4296 sayılı kanunla eklenen muvakkat maddenin (C) fıkrasının değiştirilmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — Askerî memurlar hakkındaki 24 . V . 1929 tarih ve 1455 sayılı kanuna ek 14 . VIII . 1942 tarih ve 4296 sayılı kanunun birinci maddesinin (C) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

C) Subaylıktan askerî memurluğa naklo-lunanlarla askerî adli hâkimler bu iki senelik nasip ilerletilmesinden istifade edemezler. Ancak Askerî hesap veya muamele memuru iken adli müşavirliğe ve hiç bir kıdem zammı almaksızın hâkimliğe naklettirip bu kanunun neşri tarihinde 2 ve 3 ncü sınıf derecesinde bulunan askerî adli hâkimlerin nasıpları ikişer sene ilerletilmiştir.

MADDE 2. — Hükümet teklifinin 2 nci maddesi aynen

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

MADDE 4. — Hükümet teklifinin 4 ncü maddesi aynen